



RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

**DOTYCZĄCYCH UTWORZENIA NOWEGO PARKU
W LASKU ALFREDA W DZIELNICY NR 11 WEŁNOWIEC -
JÓZEFOWIEC**

Urząd Miasta Katowice

Kwiecień 2026

PRZEDMIOT KONSULTACJI

Przedmiotem konsultacji społecznych było utworzenie nowego parku w Lasku Alfreda w Dzielnicy nr 11 Wełnowiec – Józefowiec.

Lasek Alfreda to zespół zieleni urządzonej w Katowicach, w dzielnicy Wełnowiec-Józefowiec, pomiędzy Aleją Wojciecha Korfanteo a placem Alfreda, w rejonie Kolonii Alfreda. Nazwa „Lasek Alfreda” została wprowadzona uchwałą Rady Miasta Katowice nr X/139/11 z 30 maja 2011 roku, chociaż funkcjonowała już wcześniej jako nazwa zwyczajowa. Grunty, na których zlokalizowany jest Lasek, są własnością miasta Katowice.

Lasek Alfreda ma powierzchnię ok. 16 ha. W bliskim sąsiedztwie znajduje się osiedle domów jednorodzinnych, nowe osiedle bloków oraz „Kolejarz”, czyli obiektu Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Katowicach. Sam teren zielony stanowi fragment lasu liściastego, nabierającego cech lasu naturalnego, częściowo pochodzącego z naturalnych odnowień z udziałem topoli, osiki, klonu zwyczajnego i klonu jawora, robinii akacjowej i brzozy brodawkowatej. Co więcej, tendencja do naturalnego odnowienia tego ekosystemu sprzyja gniazdowaniu ptaków, co czyni Lasek Alfreda również obszarem ważnym pod względem bioróżnorodności. Teren, pomimo zlokalizowanej w sąsiedztwie intensywnej zabudowy mieszkaniowej oraz gęstej sieci infrastruktury drogowej nie jest uporządkowany – rosną na nim liczne samosiejki, nie ma ścieżek, a jedynie występują dzikie predepty.



CEL KONSULTACJI

Konsultacje społeczne miały na celu zebranie propozycji i uwag mieszkańców w sprawie możliwych sposobów zagospodarowania tej przestrzeni. Na podstawie materiałów zebranych w trakcie prowadzonych działań konsultacyjnych przygotowane będą społeczne wytyczne do projektu zagospodarowania tego terenu.

ZASIĘG TERYTORIALNY KONSULTACJI

Konsultacje społeczne miały charakter lokalny i skierowane były do mieszkańców Dzielnicy nr 11 Wełnowiec -Józefowiec.

ODPOWIEDZIALNY ZA PRZEPROWADZENIE KONSULTACJI

Wydział Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Zakładem Zieleni Miejskiej w Katowicach.

FORMA PRZEPROWADZENIA AKCJI INFORMACYJNEJ ORAZ KONSULTACJI

Konsultacje społeczne zostały uruchomione zarządzeniem Prezydentem Miasta Katowice nr 1210/2025 z dnia 28 listopada 2025 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących utworzenia nowego parku w Lasku Alfreda w Dzielnicy nr 11 Wełnowiec – Józefowiec

Zarządzenie stanowi załącznik nr 1 do Raportu

Informację o konsultacjach opublikowano na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Katowice oraz na portalu katowice.eu i katowice.eu/konsultacje. Dodatkowo do skrzynek pocztowych mieszkańców dzielnicy dostarczono list, informujący o rozpoczęciu konsultacji społecznych. Ponadto informacje o możliwości wzięcia udziału w procesie konsultacyjnym pojawiły się na oficjalnym profilu Facebook miasta Katowice. Do promocji wykorzystano również Biuletyn Informacyjny Mieszkańca Katowic (newsletter dla mieszkańców) oraz Biuletyn Informacyjny Urzędu Miasta Katowice (newsletter dla dziennikarzy). Przed każdym kolejnym etapem konsultacji przeprowadzona została akcja plakatowa i ulotkowa w dzielnicy.

Opinie mieszkańców uczestniczących w konsultacjach pozyskiwane były za pośrednictwem:

- ankiety diagnostycznej, udostępnionej mieszkańcom na okres 21 dni zarówno w formie papierowej jak i elektronicznej;
- spaceru badawczego;
- otwartego spotkania podsumowującego proces konsultacyjny w trakcie, którego przedstawiono mieszkańcom wyniki wcześniejszych etapów konsultacji w celu wypracowania wytycznych do koncepcji zagospodarowania konsultowanego terenu.

ZEBRANE OPINIE

BADANIE ANKIETOWE

Badanie ankietowe trwało od 15 grudnia 2025 r. do 4 stycznia 2026 r. i zostało przeprowadzone przy wykorzystaniu elektronicznego formularza na stronie katowice.eu do samodzielnego wypełnienia. Wersja papierowa ankiety była dostępna w dzielnicowej filii nr 6 Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Bytomskiej 8A, w której również znajdowała się oznaczona urna do zbierania formularzy.

Anonimowe badanie zostało przeprowadzone metodą kwestionariuszową. Respondenci mogli wyrazić opinie na temat możliwych sposobów zagospodarowania Lasku Alfreda. Zadaniem ankietowanych było przedstawienie pożądaných przez nich zmian, które mogłyby znaleźć odzwierciedlenie w sformułowanych przez Zakład Zieleni Miejskiej w Katowicach wytycznych, niezbędnych do przygotowania projektu zagospodarowania tej przestrzeni.

Kwestionariusz ankietowy złożony był z 8 pytań merytorycznych oraz części metryczkowej, dotyczącej wieku respondentów oraz ulicy zamieszkania. 4 pytania miały charakter zamknięty (zarówno jedno- jak i wielokrotnego wyboru), w tym 2 pytania miały również opcjonalną możliwość wskazania indywidualnych odpowiedzi. Kolejne pytanie zamknięte dotyczyło poczucia bezpieczeństwa, a w zależności od wyboru odpowiedzi, umożliwiało również udzielenie bardziej szczegółowej odpowiedzi w formule otwartej. Pozostałe 3 pytania miały charakter otwarty.

Z internetowej formy wypełnienia ankiety skorzystano 603 razy. Natomiast ankieta papierowa wypełniona została 7 razy. Łącznie do Urzędu Miasta Katowice – za pośrednictwem tradycyjnej, jak i elektronicznej formy wyrażenia opinii – w okresie trwania badania ankietowego zostało przekazanych 610 formularzy.

59 ankiet zostało wypełnionych przez respondentów spoza miasta, 96 przez mieszkańców innych dzielnic, w 5 ankietach nie została wypełniona część metryczkowa dotycząca miejsca zamieszkania respondenta.

W toku weryfikacji prawdziwości danych ujętych w ankietach za ważne uznano 450 formularzy, czyli 443 ankiety online oraz 7 ankiet papierowych, wypełnionych przez mieszkańców Wełnowca i Józefowca.

Wnioski z badania:

- Dla większości badanych Lasek Alfreda jest miejscem, które służy wypoczynkowi i spacerowaniu w obrębie dzielnicy. Takiej odpowiedzi udzieliło najwięcej, gdyż 280 ankietowanych. Funkcja komunikacyjna i wykorzystanie tego miejsca jako fragmentu trasy pokonywanej przy okazji przemieszczania się po terenie dzielnicy, na którym znajduje się na dom/mieszkanie zostało wskazane 185 razy. Dla 155 osób Lasek Alfreda jest miejscem rekreacji, w którym stawia się na aktywność sportową na świeżym powietrzu. 145 osób wyprowadza psy, korzystając z faktu, że jest to jedyny teren zielony dostępny w bezpośrednim sąsiedztwie ich domów.
- Zdecydowana większość, czyli 75 proc. ankietowanych wskazuje, że to właśnie funkcja ekologiczna oraz ochronna dla środowiska i przyrody jest najistotniejsza. Niemal 50 proc. respondentów docenia również funkcję wypoczynkową na terenie zielonym, który sprzyja relaksowi na łonie natury, nie wymaga również radykalnych zmian w zagospodarowaniu.

Na trzecim miejscu uplasowała się funkcja sportowo – rekreacyjna, która jest sposobem na bardziej aktywne spędzanie czasu wolnego na świeżym powietrzu – w przypadku Lasku Alfreda 28 proc. mieszkańców.

- Wszyscy mieszkańcy są zgodni, że najważniejszymi zaletami tego miejsca są zieleń i kontakt z naturą. Do zalet tej przestrzeni należy położenie Lasku Alfreda w dogodnej lokalizacji od miejsca zamieszkania respondentów, jak i sama rozległość terenu, która jest naturalnym buforem dla hałasu dobiegającego z Alei Korfantego. Co więcej, podkreślano wagę tego terenu dla ekosystemu – wskazując na bytowanie zwierząt w tym obszarze i dziką, bujną roślinność o naturalnym charakterze. Mieszkańcy wskazujący na powyższe jednocześnie podkreślali, że teren Lasku sprzyja wypoczynkowi i wyciszeniu, pozwalając na spędzanie czasu wolnego w spokojnej atmosferze, w otoczeniu natury.
- Najczęściej, bo aż 240 razy badani wskazywali na problem znacznego zaśmiecenia Lasku Alfreda.
- Zauważalne są dwa trendy, które stoją względem siebie w sprzeczności i wymagają przez to wypracowania kompromisu na dalszych etapach konsultacji społecznych. Po pierwsze, bardzo widoczna jest niechęć do jakiegokolwiek ingerencji, w tym przypadku respondenci postulują pozostawienie terenu w obecnym, czyli niezagospodarowanym stanie. Z drugiej strony, część respondentów dostrzega jednak, że niezagospodarowanie przyczynia się do jego notorycznego zaśmiecenia, a uporządkowanie terenu przez wytyczenie i utrzymywanie szutrowych ścieżek, zamontowanie wzdłuż ścieżek kilku koszy na śmieci w newralgicznych miejscach oraz oświetlenia przejścia między osiedlami wzdłuż ul. Bytowskiej a zabudowaniami Kolonii Alfreda, mogłoby poprawić wygląd Lasku Alfreda, zwiększyć komfort i bezpieczeństwo użytkowania tej przestrzeni, bez szkody dla jego naturalnego charakteru.

Raport z badania ankietowego stanowi załącznik nr 2 do Raportu

SPACER BADAWCZY

26 marca 2026 r. o godz. 17.00 odbył się spacer badawczy na konsultowanym terenie.

W spacerze uczestniczyło ok. 50 mieszkańców, radni miasta Katowice, jak i przedstawiciele Zakładu Zieleni Miejskiej oraz Wydziału Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

Najważniejsze uwagi i problemy poruszone w trakcie spaceru:

- uprzątniecie terenu po nieużytkowanych i opuszczonych ogródkach działkowych oraz posprzątanie terenu ze śmieci,
- uporządkowanie drzewostanu na całym terenie - dot. drzew spróchniałych, chorych, groźących zawaleniu,
- utwardzenie naturalnych przedeptów / bezwzględny zakaz wylewania asfaltu, kładzenia kostki brukowej czy granitowej, jedynie przepuszczalne materiały są wskazane i to na głównych traktach, nie należy tworzyć gęstej sieci drózek,

- w części leśnej nie stawiać ławek, kompromisowo dopuszczono posadowienie kilku ławek wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego w Lasku (przebiegającego równolegle do Alei Korfantego i torowiska),
- teren zostawić jak najbardziej naturalny,
- zabezpieczyć drogę wchodząca w Lasek Alfreda z drogi asfaltowej (aktualnie jest wysypana zrębkami drewnianymi) słupkiem uniemożliwiającym wjazd samochodów – mieszkańcy podnieśli kwestię, że w ostatnim czasie do Lasku zaczęły wjeżdżać samochody.

Notatka ze spaceru badawczego stanowi załącznik nr 3 do Raportu

OTWARTE SPOTKANIE

14 kwietnia 2026 r. w Szkole Podstawowej nr 17 przy ul. Dekerta 1 odbyło się spotkanie konsultacyjne. Było ono otwarte dla wszystkich mieszkańców zainteresowanych przyszłością tego terenu. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Zakładu Zieleni Miejskiej, który zarządza tym terenem, jak również odpowiada za jego potencjalne zagospodarowanie.

W pierwszej części spotkania przedstawiono wyniki wszystkich dotychczasowych etapów konsultacji tj. badania ankietowego oraz spaceru badawczego.

Po prezentacji nastąpiła dyskusja, w trakcie której mieszkańcy mogli zgłaszać swoje propozycje i uwagi odnośnie do konsultowanego terenu.

Mieszkańcy zgodzili się z uwagami, które wybrzmiały w trakcie dwóch pierwszych etapów konsultacji, tj. w trakcie badania ankietowego oraz spaceru badawczego. Ponownie zaakcentowany został brak potrzeby wykonywania kosztownych inwestycji, które naruszyłyby *status quo* tego terenu. Tym samym, potwierdzono konieczność zachowania naturalnego charakteru Lasku Alfreda.

Ze zmian, które miałyby zostać wprowadzone w ramach minimalnego zagospodarowania konsultowanej przestrzeni skupiono się na czterech podstawowych elementach: kosze na śmieci, ławki, ścieżki spacerowe oraz oświetlenie.

Ustalono, że kosze na śmieci należy ustawić przy ulicach Lasek Alfreda/Daszyńskiego i wejściu do Lasku Alfreda, a nie na samym terenie zielonym.

Doświetlenie drogi prowadzącej z Al. Korfantego zwiększy poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, ale przy nieruchomościach przy ul. Daszyńskiego należ wprowadzić oświetlenie niskie, punktowe, które nie przeszkadzałoby mieszkańcom tych nieruchomości.

Wejście do Lasku Alfreda musi zostać zablokowane głazami, które uniemożliwią wjazd samochodem. Jednocześnie pojawił się postulat, by ścieżki zaadaptować pod bieganie – także bezpośrednio po opadach deszczu. Ścieżki do joggingu muszą umożliwić bezpieczną aktywność, zatem powinny być wyrównane.

Najwięcej czasu poświęcono dyskusji na temat ławek. Z jednej strony mieszkańcy sprzeciwiali się lokowaniu ławek na terenie Lasku. Za argument podawano duże prawdopodobieństwo wystąpienia

problemów z osobami, które będą spożywać alkohol, a miejsce stanie się popularne ze względu na ustronny charakter, który będzie idealny do imprezowania.

Kontrargumentem dla sprzeciwu wobec posadowienia ławek jest uwzględnienie potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, które z reguły muszą w czasie spacerów przez chwilę odpocząć. Lasek Alfreda bez punktowych miejsc na odpoczynek nie jest miejscem przyjaznym dla osób starszych. Alejka biegnąca w Lasku Alfreda równoległe do torowiska jest bardzo długa – postawienie kilku ławek na trasie jest ukłonem w stronę starszych osób.

Z uwagi, że mieszkańcy optujący za ławkami, jak i przeciwnicy wprowadzenia tego rodzaju elementów małej architektury, pozostawali przy swoim zdaniu, montaż ławek pozostaje kwestią otwartą.

Wykaz uwag mieszkańców uczestniczących w spotkaniu w odniesieniu do postulatów zgłoszonych we wcześniejszych etapach konsultacyjnych zawarty jest w notatce ze spotkania konsultacyjnego.

Notatka z otwartego spotkania z mieszkańcami stanowi załącznik nr 4 do Raportu

WYNIKI KONSULTACJI

Na podstawie zebranych uwag mieszkańców w trakcie badania ankietowego oraz podczas spaceru badawczego, jak i w toku dyskusji prowadzonej na spotkaniu konsultacyjnym, mieszkańcy wskazali potencjalne kierunki działań, które należy uwzględnić przy planowaniu zadań w Lasku Alfreda.

Konkluzja z konsultacji społecznych dot. Lasku Alfreda jest taka, że teren nie powinien zmieniać leśnego, dzikiego charakteru. Pomysł, by utworzyć na jego terenie typowy park dzielnicowy z wszystkimi elementami, które są charakterystyczne dla obszarów parkowych w przestrzeni publicznej, został odrzucony. Nie ma akceptacji społecznej dla zagospodarowania tego terenu przez wprowadzenie istotnie ingerujących w istniejącą zieleń udogodnień dla mieszkańców, obejmujących np. wydzielenie stref rekreacyjnych, sportowych, budowy urządzeń zabawowych dla dzieci etc.

Powyższe rekomendacje nie wykluczają wykonywania prac porządkowych i dokonania bardzo ograniczonych w swoim zakresie zmian, które nie ingerowałyby w naturalny charakter Lasku Alfreda. Istnieje zgoda co do uporządkowania głównej ścieżki, pod warunkiem, że zostanie zablokowany wjazd na teren Lasku czy postawienia koszy na śmieci przed wejściem do Lasku Alfreda, co zresztą można dokonać w ramach bieżącego utrzymania terenu.

Kwestią bezsporną pozostaje utrzymanie Lasku Alfreda pod kątem czystości i dbałości o roślinność. Dla mieszkańców ważna jest szczególnie ochrona drzew, które izolują przed ulicznym hałasem, jak również oczyszczają powietrze. Pojawiały się wnioski, by wycinka była prowadzona tylko w przypadkach bezwzględnie uzasadnionych.

Raport wraz ze wszystkimi załącznikami zostanie przekazany do Zakładu Zieleni Miejskiej w Katowicach.

Załączniki:

1. Zarządzenie Prezydenta Miasta Katowice
2. Raport z badania ankietowego
3. Notatka ze spaceru badawczego
4. Notatka z otwartego spotkania z mieszkańcami
5. Stanowisko Prezydenta Miasta wobec opinii zebranych w ramach konsultacji społecznych

ZARZĄDZENIE NR 1210/2025
PREZYDENTA MIASTA KATOWICE

z dnia 28 listopada 2025 r.

**w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących utworzenia nowego parku w Lasku
Alfreda w Dzielnicy nr 11 Welnowiec - Józefowiec**

Na podstawie art. 5a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153) w związku z § 4 ust. 1 i 2 uchwały nr XXXVIII/860/13 Rady Miasta Katowice z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie zasad i trybów przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami miasta Katowice (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2013 r. poz. 4873 ze zm.)

zarządza się co następuje:

§ 1. Przeprowadzić konsultacje społeczne z mieszkańcami miasta, których przedmiotem będzie utworzenie nowego parku w Lasku Alfreda mieszczącego się na terenie Dzielnicy nr 11 Welnowiec – Józefowiec.

§ 2. Konsultacje społeczne mają na celu zebranie propozycji, uwag i opinii mieszkańców w sprawie sposobu zagospodarowania terenu w Lasku Alfreda.

§ 3. Konsultacje rozpoczną się wraz z podjęciem zarządzenia Prezydenta Miasta, a zakończą się do 30 kwietnia 2026 r.

§ 4. Konsultacje społeczne zostaną przeprowadzone na terenie Dzielnicy nr 11 Welnowiec – Józefowiec.

§ 5. Konsultacje społeczne zostaną przeprowadzone w formie:

- 1) ankiety diagnostycznej,
- 2) spaceru badawczego,
- 3) otwartego spotkania w dzielnicy.

§ 6. Informacja o prowadzonych konsultacjach zostanie ogłoszona między innymi poprzez:

- 1) strony miejskiego portalu internetowego,
- 2) Biuletyn Informacji Publicznej,
- 3) plakaty dystrybuowane w dzielnicy,
- 4) Biuletynu Informacyjnego Mieszkańca Katowic,
- 5) portale społecznościowe.

§ 7. Opinie uczestników konsultacji będą zbierane poprzez formularz konsultacyjny oraz w trakcie bezpośrednich rozmów z użytkownikami, w tym podczas spaceru, jak również w trakcie pracy grupowej w ramach spotkania otwartego.

§ 8. Zebrane propozycje, uwagi i opinie zostaną przedstawione w postaci raportu z konsultacji za pośrednictwem miejskiej strony internetowej oraz do wglądu w Wydziale Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

§ 9. Wykonanie zarządzenia powierza się Naczelnikowi Wydziału Komunikacji Społecznej.

§ 10. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Wiceprezydentowi Miasta nadzorującemu Wydział Komunikacji Społecznej.

§ 11. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

wz. Prezydenta Miasta
Katowice
Pierwszy Wiceprezydent
Miasta Katowice

Bogumił Sobuła



DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Zarządzenie
Numer dokumentu	1210/2025
Data dokumentu	2025-11-28
Organ wydający	Prezydent Miasta Katowice
Przedmiot regulacji	w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących utworzenia nowego parku w Lasku Alfreda w Dzielnicy nr 11 Welnowiec - Józefowiec
Identyfikator dokumentu	78E6A967-87F4-4880-A2FC-65715DD70F41

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-925964692
Numer seryjny	4473B483564E4E0A799F865C900C3A75D074A5F7
Osoba podpisująca	Bogumił Piotr Sobula
Instytucja	Urząd Miasta Katowice
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	28.11.2025 10:13:16
Zakres podpisu	Podpis całego dokumentu
Wystawca certyfikatu	VATPL-5260300517 COPE SZAFIR - Kwalifikowany Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. PL



R A P O R T

**Z BADANIA ANKIETOWEGO W RAMACH KONSULTACJI
SPOŁECZNYCH W SPRAWIE UTWORZENIA NOWEGO PARKU
W LASKU ALFREDA W DZIELNICY NR 11 WEŁNOWIEC -
JÓZEFOWIEC**

Spis treści:

Informacje ogólne	2
Wyniki badania	3
Wnioski	12

Opracował:

Wydział Komunikacji Społecznej UMK

konsultacje@katowice.eu

Informacje ogólne

1. Cel badania:

Badanie diagnostyczne za pośrednictwem ankiety stanowi I etap konsultacji społecznych dotyczących utworzenia nowego parku w Lasku Alfreda w dzielnicy nr 11 Wełnowiec – Józefowiec w Katowicach. Głównym celem jest zebranie propozycji i uwag mieszkańców w sprawie możliwych sposobów zagospodarowania przestrzeni przeznaczonej na utworzenie nowego, dzielnicowego parku, przy jednoczesnej ocenie Lasku Alfreda w odniesieniu do jego aktualnie występujących mocnych i słabych stron.

2. Odpowiedzialny za przygotowanie i prowadzenie badań:

Wydział Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

3. Termin badania:

15 grudnia 2025 – 4 stycznia 2026 r.

4. Akcja informacyjna:

Informacje o możliwości uczestnictwa w badaniu ankietowym zostały rozpowszechnione za pośrednictwem następujących kanałów informacyjnych:

- Biuletyn Informacji Publicznej UMK;
- Aktualności na stronie katowice.eu, katowice.eu/konsultacje;
- Biuletyn informacyjny dla dziennikarzy;
- Biuletyn Informacyjny Mieszkańca Katowic;
- Kolportaż listów z informacją o rozpoczęciu konsultacji do skrzynek na listy wszystkich mieszkańców dzielnicy.

5. Miejsca i formy badania ankietowego:

- **Badanie w formie online:**

Portal internetowy katowice.eu.

Badanie zostało przeprowadzone przy wykorzystaniu elektronicznego formularza do samodzielnego wypełnienia.

- **Badanie w formie papierowej:**

Wersja papierowa ankiety była dostępna w dzielnicowej filii nr 6 Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Bytomskiej 8A, w której również znajdowała się oznaczona urna do zbierania formularzy.

6. Sposób przeprowadzenia badania:

Anonimowe badanie zostało przeprowadzone metodą kwestionariuszową. Respondenci mogli wyrazić opinie na temat możliwych sposobów zagospodarowania Lasku Alfreda. Zadaniem ankietowanych było przedstawienie pożądaných przez nich zmian, które mogłyby znaleźć odzwierciedlenie w sformułowanych przez Zakład Zieleni Miejskiej w Katowicach wytycznych, niezbędnych do przygotowania projektu zagospodarowania tej przestrzeni.

Kwestionariusz ankietowy złożony był z 8 pytań merytorycznych oraz części metryczkowej, dotyczącej wieku respondentów oraz ulicy zamieszkania. 4 pytania miały charakter zamknięty (zarówno jedno- jak i wielokrotnego wyboru), w tym 2 pytania miały również opcjonalną możliwość wskazania indywidualnych odpowiedzi. Kolejne pytanie zamknięte dotyczyło poczucia bezpieczeństwa, a w zależności od wyboru odpowiedzi, umożliwiało również udzielenie bardziej szczegółowej odpowiedzi w formule otwartej. Pozostałe 3 pytania miały charakter otwarty.

Wyniki badań

Z internetowej formy wypełnienia ankiety skorzystano 603 razy. Natomiast ankieta papierowa wypełniona została 7 razy. Łącznie do Urzędu Miasta Katowice – za pośrednictwem tradycyjnej, jak i elektronicznej formy wyrażenia opinii – w okresie trwania badania ankietowego zostało przekazanych 610 formularzy.

59 ankiet zostało wypełnionych przez respondentów spoza miasta, 96 przez mieszkańców innych dzielnic, w 5 ankietach nie została wypełniona część metryczkowa dotycząca miejsca zamieszkania respondenta (choć obowiązkowo należało wskazać jedynie nazwę ulicy, bez podawania takich danych jak numer domu czy mieszkania).

W toku weryfikacji prawidłowości danych ujętych w ankietach za ważne uznano 450 formularzy, czyli 443 ankiety online oraz 7 ankiet papierowych, wypełnionych przez mieszkańców Wełnowca i Józefowca.

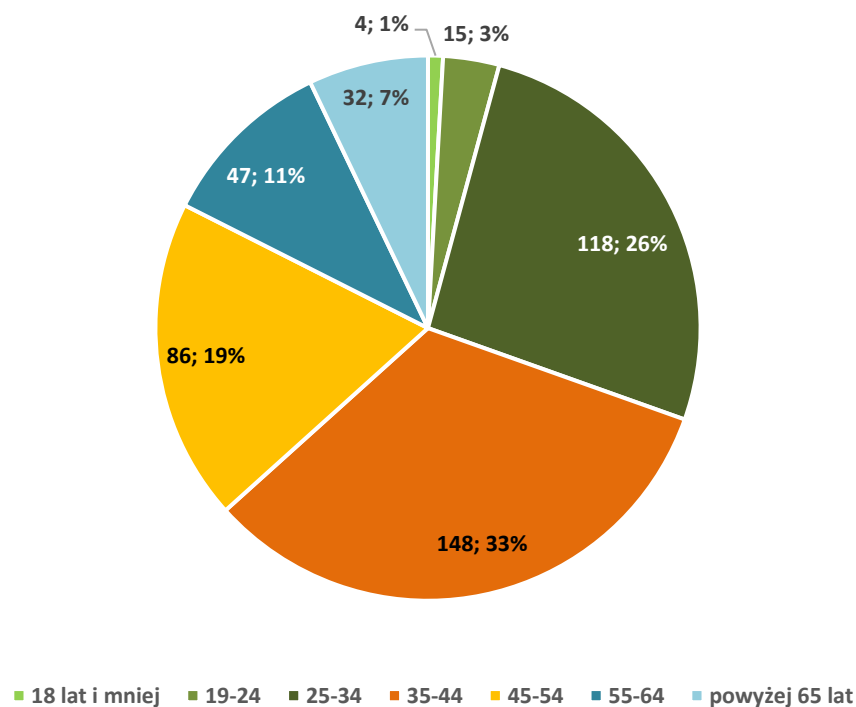
Wśród 7 grup wiekowych największą reprezentację stanowiły osoby w przedziałach 25-34 oraz 35-44 lat (kolejno 26 i 33 proc.), wspólnie stanowiąc 59 proc. ogółu badanych. Co piąty mieszkaniec uczestniczący w konsultacjach wywodził się z przedziału wiekowego 45-54. Co dziesiąty respondent jest reprezentantem grupy z przedziału wiekowego 55-64 lat, w tym przypadku 86 respondentów stanowiło 11 proc. badanej populacji. Dwie najmłodsze grupy wiekowe, tj. 18 lat i mniej oraz 19-24 lata oraz jedna najstarsza - powyżej 65 lat, miały najmniejszą liczbę reprezentantów uczestniczących

w I etapie konsultacji społecznych – w tych trzech grupach łącznie uczestniczyło 11 proc. respondentów. Szczegółowy podział respondentów wg wieku prezentują poniższa tabela.

Podział wiekowy respondentów

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi (N=450)	Udział %
18 lat i mniej	4	1%
19-24	15	3%
25-34	118	26%
35-44	148	33%
45-54	86	19%
55-64	47	11%
powyżej 65 lat	32	7%

Wiek respondentów
(N=450)



Wśród respondentów z dzielnicy Wełnowiec – Józefowiec najczęściej wskazywanymi ulicami są te, które w znajdują się w bliskim położeniu konsultowanego terenu, jak ul. Daszyńskiego, Bytkowska, Rożanowicza, Promienna, Pietrusińskiego i Al. Korfanteo, niemniej - jak wynika z analizy części

metryczkowej – ulice, które pozostają w pewnym oddaleniu od Lasku Alfreda również miały swoich reprezentantów, jak np. ul. Józefowska, Słoneczna, Strażacka, Mikusińskiego.

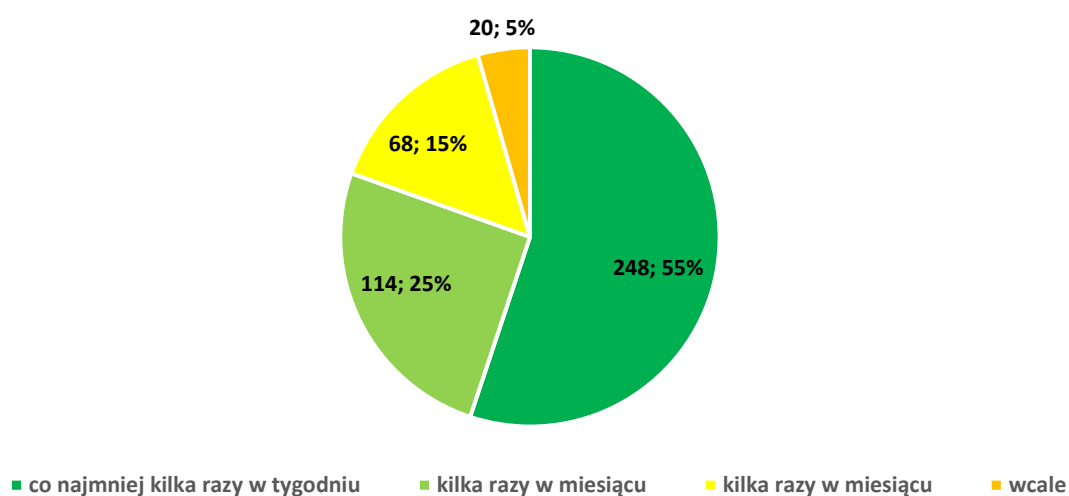
Ankietę otwiera pytanie o **częstotliwości przebywania na konsultowanym terenie, co przekłada się na znajomość terenu, w tym jego atutów oraz ewentualnych wad**. Przekrój udzielonych odpowiedzi skłania do wniosku, że większość respondentów nie tylko doskonale zna Lasek Alfreda, co również odwiedza go z bardzo dużą regularnością. Łącznie aż 80 proc. uczestników badania deklaruje, że przebywa na tym terenie bardzo często (co najmniej kilka razy w tygodniu) lub często (kilka razy w miesiącu). Największa częstotliwość wizyt przypada na co najmniej kilka razy w tygodniu - taką odpowiedź wybrała ponad połowa respondentów. Kilkakrotne wizyty w miesiącu deklaruje co czwarty respondent.

15 proc. ankietowanych zadeklarowało, że odwiedza konsultowany teren rzadko (kilka razy w roku). 5 proc. badanych nie odwiedza Lasku Alfreda wcale.

Pyt. 1. Jak często przebywasz na terenie Lasku Alfreda?

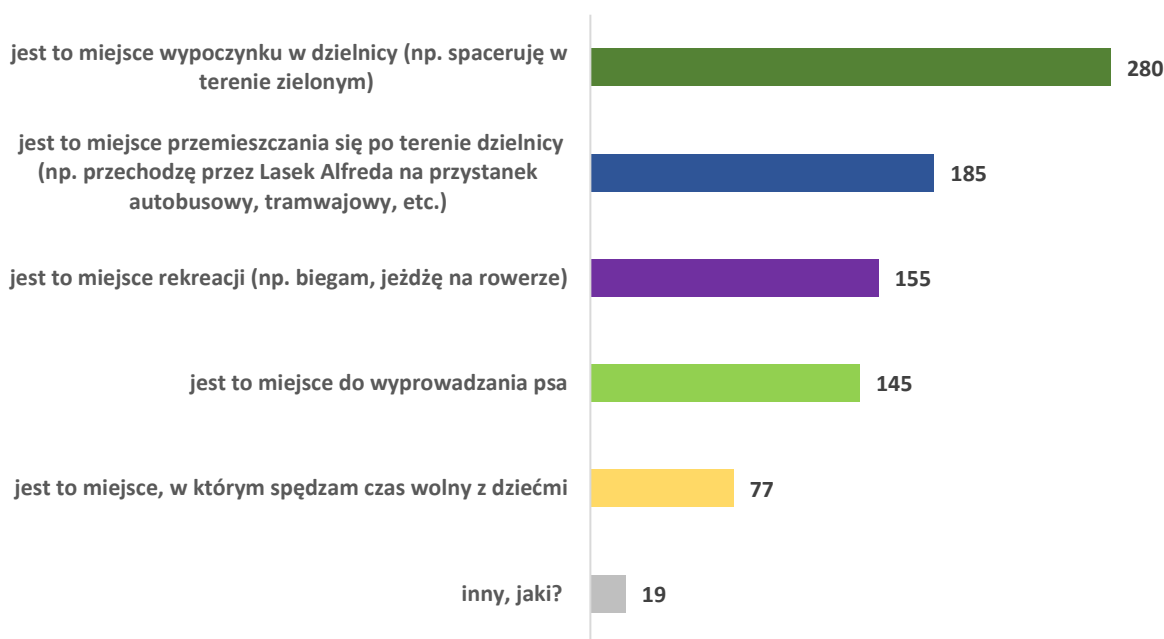
Odpowiedź	Liczba odpowiedzi (N=450)	Udział %
co najmniej kilka razy w tygodniu	248	55%
kilka razy w miesiącu	114	25%
Kilka razy w roku	68	15%
wcale	20	5%

Pyt.1. Częstotliwość odwiedzin (N=450)



W kolejnym pytaniu o charakterze diagnostycznym respondenci zostali poproszeni o **przedstawienie powodów, dla których odwiedzają Lasek Alfreda**. Badani mogli wybrać więcej niż jedną opcję, mieli również możliwość przedstawienia indywidualnych powodów, niewymienionych wśród dostępnych opcji wyboru. Odpowiedzi udzieliło 430 respondentów, z wyłączeniem 20 osób, które na pierwsze pytanie wybrało opcję braku wizyt w Lasku Alfreda. Na pytanie dotyczące celów przebywania w konsultowanej przestrzeni publicznej zdecydowana większość respondentów wskazała, że Lasek Alfreda jest miejscem, które służy wypoczynkowi i spacerowaniu w obrębie dzielnicy. Takiej odpowiedzi udzieliło 280 ankietowanych. Wykorzystanie tego miejsca jako fragmentu trasy pokonywanej przy okazji przemieszczania się po terenie, na którym znajduje się na dom/mieszkanie, stanowiące miejsce codziennego życia zostało wskazane 185 razy. Jest to o tyle istotne i zrozumiałe, że Lasek Alfreda usytuowany jest wzdłuż Alei Korfantego, w sąsiedztwie przystanków autobusowych i tramwajowych, rozdzielając jedną z ważniejszych arterii miasta od osiedli mieszkalnych po zachodniej stronie dzielnicy. Dla 155 osób Lasek Alfreda jest miejscem rekreacji, w którym stawia się na aktywność sportową na świeżym powietrzu. 145 osób wyprowadza psy, korzystając z faktu, że jest to teren zielony dostępny w sąsiedztwie domów. Najmniej, bowiem 77 osób wybiera Lasek Alfreda jako miejsce do spędzania czasu wolnego z dziećmi. 19 razy natomiast skorzystano z możliwości udzielenia własnej odpowiedzi. W tym przypadku respondenci przede wszystkim podkreślali fakt zamieszkiwania przy Lasku Alfreda i możliwość kontaktu z naturą, której nie dotknęła ingerencja człowieka.

Pyt. 2. Cele wizyt w Lasku Alfreda (N=430)



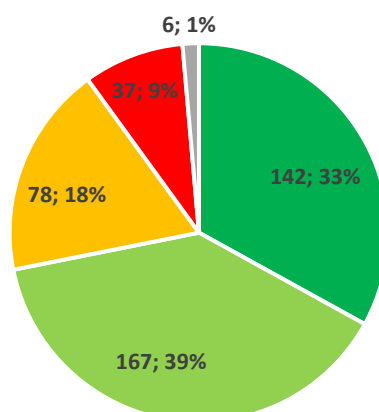
Z uwagi na fakt, że teren Lasku jest dosyć rozległy, położony blisko zabudowanej części Wełnowca-Józefowca i użytkowany indywidualnie, zasadne było zadanie respondentom pytań o poczucie bezpieczeństwa. To zagadnienie jest o tyle istotne, że pomimo subiektywności ocen poczucie bezpieczeństwa jest kluczowym czynnikiem dla różnych aspektów użytkowania tej przestrzeni, istotnie wpływając na częstotliwość wizyt, czas przebywania, jak i stopień popularności miejsca.

Jak wynika z badania, 72 proc. respondentów uważa Lasek Alfreda za miejsce bezpieczne, aż 33 proc. ocenia bezpieczeństwo bardzo wysoko, a kolejne 39 proc. na terenie Lasku Alfreda czuje się raczej bezpiecznie. 27 proc. badanych wystawia niskie oceny, w tym pogląd, że przestrzeń ta jest miejscem zdecydowanie niebezpiecznym wyraża niemal co dziesiąty respondent. Co ciekawe, prawie nie było osób, które nie miały sprecyzowanego poglądu w tej sprawie i nie były zdecydowane co do oceny.

Pyt. 3. Czy czujesz się bezpiecznie w Lasku Alfreda?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi (N=430)	Udział %
zdecydowanie tak	142	33%
raczej tak	167	39%
raczej nie	78	18%
zdecydowanie nie	37	9%
nie mam zdania	6	1%

Poczucie bezpieczeństwa w Lasku Alfreda (N=430)



■ zdecydowanie tak ■ raczej tak ■ raczej nie ■ zdecydowanie nie ■ nie mam zdania

Mieszkańcy, którzy oceniali Lasek Alfreda jako niebezpieczną przestrzeń, zostali poproszeni w pytaniu nr 4 o **podanie powodów takiej oceny oraz wskazanie propozycji poprawiających bezpieczeństwo**. Mieszkańcy byli niemal jednogłośni - brak oświetlenia stanowi największy problem i w oczywisty sposób wpływa negatywnie na poczucie bezpieczeństwa. Jest to o tyle cenna uwaga, że jak wykazała analiza odpowiedzi na wcześniejsze pytania, w Lasku Alfreda przebywają mieszkańcy często, dotyczy to przede wszystkim osób, które traktują teren jako miejsca przechodzenia do domu z przystanków tramwajowych i autobusowych. Funkcja komunikacyjna wymaga od pieszych poruszania się po terenie również w godzinach wieczornych, po zapadnięciu zmroku, a w przypadku sezonu zimowego już w godzinach popołudniowych. Działaniem poprawiającym poczucie bezpieczeństwa byłby zatem montaż oświetlenia na ścieżce prowadzącej od pętli tramwajowej do ul. Bytkowskiej. Sugestie dotyczące oświetlenia zostały wymienione w odpowiedziach aż 113 razy.

Wśród indywidualnych opinii pojawiały się również takie, które miały związek z bezpieczeństwem poruszania się po nieuporządkowanym terenie (brak alejek, utwardzonych ścieżek stwarzających ryzyko kontuzji czy upadku, wśród zarośli, które dodatkowo utrudniają widoczność). Respondenci informowali o incydentach spożycia alkoholu, obecności osób bezdomnych czy bytowaniu dzików, w szczególności po zmroku.

W piątym pytaniu respondenci zostali poproszeni o przedstawienie w ich ocenie maksymalnie **3 funkcji użytkowych, jakie miałyby pełnić nowy park w Lasku Alfreda**. Na pytanie dotyczące funkcji użytkowych, jakie powinien spełniać park, zdecydowana większość, czyli 75 proc. ankietowanych wskazuje, że to właśnie funkcja ekologiczna oraz ochronna dla środowiska i przyrody jest najistotniejsza. Niemal połowa respondentów docenia funkcję wypoczynkową na terenie zielonym, który sprzyja relaksowi na łonie natury, nie wymaga również radykalnych zmian w zagospodarowaniu. Na trzecim miejscu uplasowała się funkcja sportowo – rekreacyjna, która jest sposobem na bardziej aktywne spędzanie czasu wolnego na świeżym powietrzu – w przypadku Lasku Alfreda 28 proc. mieszkańców, uczestniczących w badaniu uznała, że nowy park powinien stać się przestrzenią przyjazną rekreacji. Pozostałe wymienione funkcje, chociaż ciągle były wybierane przez mieszkańców, to jednak nie cieszyły się taką popularnością. Trend do zachowania tej zielonej przestrzeni w jak najbardziej naturalnym stanie, z uwypukleniem zalet, które koncentrują się na atutach przyrodniczych zdecydowanie ujawnił się w preferencjach respondentów. Wypoczynek w terenie zielonym zdeklasował inne potencjalnie istotne funkcje. Niemniej możliwość rekreacji i uprawiania sportu jest warta rozważenia. Badani mieli również możliwość udzielenia własnej odpowiedzi. Tutaj pojawiły się dwie propozycje – po pierwsze dla osób, które przez teren tylko przechodzą, traktując go jako część trasy pokonywanej z i do domu, do transportu publicznego. Tu zwrócono uwagę na potrzebę zbudowania traktu pieszego dla bezpiecznego i komfortowego przemieszczenia się

z przystanku w głąb dzielnicy. Druga grupa respondentów sprzeciwia się ingerencji w terenie na rzecz zachowania leśnego charakteru tego miejsca. W przypadku tego pytania pojawiły się zatem po raz pierwszy, ale nie ostatni, odpowiedzi wskazujące na konieczność ochrony terenu przed jakimkolwiek zagospodarowaniem.

Pyt. 5. Jakie powinny być według Ciebie najważniejsze funkcje nowego parku? Wybierz maksymalnie 3 funkcje

Odpowiedź	Liczba wskazań	Udział %
wypoczynkowa	217	48%
ekologiczna oraz ochronna dla środowiska i przyrody	337	75%
estetyczna, dekoracyjna	75	17%
edukacyjna	34	8%
sportowo-rekreacyjna	125	28%
kulturalno-integracyjna	43	10%
inna, jaka?	37	8%

W szóstym pytaniu respondenci zostali poproszeni o **wymienienie atutów konsultowanego terenu**. Celem tego otwartego pytania było zebranie możliwie jak największej wiedzy o zaletach i dobrych stronach Lasku Alfreda, tak by przy planowaniu nowego zagospodarowania nie wprowadzać elementów, które negatywnie wpłynęłyby na obecne walory tego miejsca, a także by zaprojektować tę przestrzeń w sposób, który owe atuty należycie wyeksponuje.

Najważniejszą zaletą parku według ankietowanych jest **przyroda**. Zieleń, która jest skoncentrowana na dużej powierzchni, stanowi dla respondentów idealną zieloną enklawę w terenie wysoko zurbanizowanym. W tym przypadku wszyscy respondenci okazali się jednomyślni. Co więcej podkreślano wagę tego terenu dla ekosystemu – wskazując na bytowanie zwierząt w tym obszarze i dziką, bujną roślinność o naturalnym charakterze. Często podkreślano, że to właśnie leśny charakter tego miejsca pełni funkcję naturalnego buforu przed hałasem ze strony Alei Korfantego, która będąc jedną z głównych arterii drogowych miasta, wraz natężonym ruchem ulicznym, wzmocnionym przez linię tramwajową – generuje hałas. Mieszkańcy wskazujący na powyższe jednocześnie podkreślali, że **teren Lasku sprzyja wypoczynkowi i wyciszeniu, pozwalając na spędzanie czasu wolnego w spokojnej atmosferze, w otoczeniu natury**.

W odpowiedziach na pytanie o zalety terenu zdecydowanie wybija się pogląd, że największym atutem jest naturalny charakter, w który nie powinno się ingerować. Niektórzy respondenci oprócz walorów przyrodniczych, podkreślali bliskość Lasku od miejsca zamieszkania – dziki i naturalny teren „na wyciągnięcie ręki” jest dla wielu mieszkańców atutem samym w sobie.

Pojawiały się opinie o wadze przyrodniczych funkcji i ich społecznych konsekwencjach. Powtarzały się uwagi o tym, że Lasek Alfreda jest siedliskiem roślin i zwierząt, poprawia jakość powietrza, obniża temperaturę w upalne dni, zatrzymuje wodę opadową i chroni bioróżnorodność. Jako naturalna przestrzeń zapewnia ciszę, spokój i kontakt z dziką przyrodą, czego nie oferuje park urządzony, a jego zachowanie sprzyja zdrowiu mieszkańców i równowadze ekosystemu.

Reasumując, ta grupa zalet skupiała się na przyrodniczych walorach samego Lasku Alfreda, które są kluczowe dla trwałości istniejącego ekosystemu, a więc wymagają ochrony, jak np. ograniczenia ingerencji w ramach potencjalnego zagospodarowania terenu.

Pytanie siódme dotyczyło z kolei **najstańszych elementów i cech Lasku Alfreda, jeżeli takowe są przez mieszkańców zauważane**. 68 respondentów w sposób jednoznaczny nie widzi żadnych słabych stron Lasku Alfreda w jego obecnym kształcie. Jednak najczęściej, bo aż 240 razy badani wskazywali na problem znacznego zaśmiecenia tego terenu. Przy uwagach o zaśmiecaniu respondenci jednocześnie wskazywali na konieczność uprzątnięcia tej przestrzeni, co jest oczywistym działaniem w przypadku notorycznego zaśmiecania ogólnodostępnych terenów zielonych, które z uwagi na brak zagospodarowania są szczególnie narażane na zaśmiecanie, wyrzucanie odpadów, w tym wielkogabarytowych i tworzenie dzikich wysypisk. Zauważalny jest trend podkreślenia przy okazji artykułowania problemu zaśmiecenia, że jest to jedyna istniejąca wada tego terenu, a jej wyeliminowanie w pełni usatysfakcjonuje mieszkańców pod kątem funkcji i wyglądu Lasku Alfreda.

Z działań, które wiązałyby się z nowym zagospodarowaniem, a którego w tej chwili na tym terenie nie ma, było ulokowanie koszy na śmieci, w tym na psie odpady, zabiegi pielęgnacyjne dotyczące drzew, w tym usunięcie powalonych bądź zagrażających powaleniu i samosiejek, tak by lepsze warunki do wzrostu miały drzewa zdrowe. Rzadziej pojawiały się uwagi dotyczące uporządkowania istniejących ścieżek naturalnymi materiałami, które by wyznaczały trasy spacerowe i ograniczały możliwość zagłębiania w las – jednakże one też występowały, zresztą pojawiały się w odpowiedziach na wcześniejsze pytania, jak również w ostatnim pytaniu, które dotyczyło oczekiwań względem potencjalnych zmian, które miałyby zostać wdrożone przy ewentualnym zagospodarowaniu.

Reasumując, za najstarszy element tego terenu uważany jest fakt jego stałego zaśmiecenia i związane z tym obawy, że jednorazowe, kompleksowe uprzątnięcie może nie być wystarczające. Jednakże uwagi dotyczące budowy parku w ramach przeciwdziałania notorycznemu zaśmiecaniu chociaż pojawiały się, to jednak były jednostkowe. W tym przypadku należy przyjąć wyjaśnienie, że u podstaw takich poglądów stoi przekonanie, że stopniowe „ucywilizowanie” może zniszczyć obecny, naturalny charakter Lasku Alfreda, a pojawiające się przy planach zagospodarowania ryzyko pofragmentowania przyrody – dojazdami, ścieżkami, infrastrukturą – doprowadzi do spadku bioróżnorodności i osłabienia całego ekosystemu leśnego.

W ósmym pytaniu respondenci zostali poproszeni o **wskazanie elementów, miejsc lub form aktywności, których brakuje w Lasku Alfreda**. Tak skonstruowane zapytanie stanowiło przestrzeń na podniesienie kwestii, która jest kluczowa dla tematu konsultacji i dotyczy zakresu potencjalnego zagospodarowania. Już w wyniku analizy wcześniejszych odpowiedzi pojawiły się liczne uwagi, które łącznie wskazują na niechęć wobec jakichkolwiek zmian, a w szczególności ingerencji w zieleni i/lub wykonanie infrastruktury, która nie byłaby jedynie uporządkowaniem terenu w odniesieniu do usunięcia śmieci czy chorych drzew.

Z analizy wypowiedzi można wnioskować, że część respondentów nie chce wprowadzenia jakichkolwiek elementów wyposażenia lub form aktywności, ponieważ w okolicy Wełnowca-Józefowca znajduje się Park Śląski oraz Lasek Bytkowski, które oferują różnorodne formy rekreacji sportowo – wypoczynkowej. Kolejny raz wielokrotnie podkreślano dziki, naturalny charakter tej przestrzeni.

Z drugiej strony 25 proc. ogółu badanych, czyli 112 respondentów jest skłonna uznać ścieżki, chodniki, alejki jako podstawowy, a w dużej mierze jako jedyny element przyszłego zagospodarowania. Mowa tutaj jednak nie o rozległej sieci wybetonowanych alejek, a raczej o potrzebie utwardzenia głównych przebiegów, które służyłyby funkcji komunikacyjnej na odcinku Al. Korfantego – ul. Bytkowska. Tylko 28 razy w kontekście ścieżek czy alejek padła propozycja wykorzystania ich do jazdy na rowerach czy rolkach.

Zdecydowanie częściej respondenci wskazywali na konieczność oświetlenia alejek. Należy podkreślić, że 95 razy padły uwagi dot. instalacji oświetlenia, latarni/lamp ulicznych. Jednocześnie należy zaznaczyć, że część tych uwag dotyczy oświetlenia wyłącznie istniejącej drogi asfaltowej, ew. doświetlenia tych ciągów, które połączyłyby Al. Korfantego z ul. Bytkowską i ul. Daszyńskiego.

Pomimo zauważenia znacznego zaśmiecenia kosze na śmieci w odpowiedzi zostały wskazane przez 61 respondentów. Wydzielenie atrakcyjnej strefy dla dzieci, w tym budowa placu zabaw została wskazana 41 razy, podczas gdy w ankiecie 77 respondentów zadeklarowało wykorzystanie Lasku Alfreda do spędzenia czasu z dziećmi. Nawet w przypadku tych osób, które deklarują przebywanie w Lasku Alfreda

z dziećmi, nie została przez nich wyartykułowana potrzeba stworzenia specjalnych atrakcji dla najmłodszych.

Mieszkańcy zwrócili uwagę, że można rozważyć budowę siłowni na świeżym powietrzu lub strefy workout – łącznie taka propozycja padła 24 razy.

Bardzo sporadycznie wymieniane były inwestycje, które stanowią pewną ingerencję w teren i wykraczają poza wyżej wymienione elementy małej architektury. Wydzielenie strefy pod psi wybieg (19 wskazań), montażu monitoringu (16 wskazań), wyznaczenie strefy grillowej/ piknikowej (7 wskazań) czy zainstalowanie toalety (6 wskazań) to zadania, które nie wymagają dużych zmian na obszarze ani nie ingerują istotnie w istniejącą zieleń.

Natomiast w odpowiedziach dotyczących pożądaných zmian nie zostały wymienione inwestycje, które dotyczyłyby dużej ingerencji w terenie zielonym, byłyby kosztowne i skutkowałyby wycinką drzew. Przykładowo ani razu nie wymieniona została tętnia, wodny plac zabaw czy miasteczko rowerowe wskazano jednokrotnie, skate park dwukrotnie, a fontanna czy boiska np. w typie Orlika jedynie trzykrotnie.

Wnioski

- Respondenci uczestniczący w badaniu są użytkownikami tego terenu, a ponad połowa z nich **pojawia się w Lasku Alfreda bardzo często – 55 proc. badanych deklaruje kilka wizyt w ciągu tygodnia.**
- Wśród 7 grup wiekowych **największą reprezentację stanowią osoby w przedziałach 25-34 oraz 35-44 lat** (kolejno 26 i 33 proc.), wspólnie stanowiąc **59 proc.** ogółu badanych. Co piąty mieszkaniec uczestniczący w konsultacjach wywodził się z przedziału wiekowego 45-54. Co dziesiąty respondent jest reprezentantem grupy z przedziału wiekowego 55-64 lat. **Dwie najmłodsze grupy wiekowe oraz jedna najstarsza powyżej 65 lat, miały najmniejszą liczbę reprezentantów.**
- Dla większości badanych Lasek Alfreda jest miejscem, które **służy wypoczynkowi i spacerowaniu** w obrębie dzielnicy. Takiej odpowiedzi udzieliło najwięcej, gdyż 280 ankietowanych. **Funkcja komunikacyjna i wykorzystanie tego miejsca jako fragmentu trasy pokonywanej przy okazji przemieszczania się po terenie dzielnicy**, na którym znajduje się na dom/mieszkanie zostało wskazane 185 razy. Dla 155 osób Lasek Alfreda **jest miejscem rekreacji**, w którym stawia się na aktywność sportową na świeżym powietrzu. 145 osób

wyprowadza psy, korzystając z faktu, że jest jedyny taki teren zielony dostępny w bezpośrednim sąsiedztwie ich domów.

- **72 proc. respondentów uważa Lasek Alfreda za miejsce bezpieczne**, w tym aż 33 proc. ocenia bezpieczeństwo bardzo wysoko, a kolejne 39 proc. na terenie Lasku Alfreda czuje się raczej bezpiecznie. 27 proc. badanych wystawia niskie oceny, w tym pogląd, że przestrzeń ta jest miejscem zdecydowanie niebezpiecznym wyraża niemal co dziesiąty respondent.
- **Najwięcej opinii było o znaczącym zaciemnieniu tego terenu.** Działaniem poprawiającym poczucie bezpieczeństwa byłby zatem montaż oświetlenia – takie uwagi były wskazywane przez mieszkańców, dla których Lasek Alfreda pełni funkcję komunikacyjną. Wśród indywidualnych opinii pojawiały się również takie, które miały związek z bezpieczeństwem poruszania się po Lasku Alfreda z powodu ryzyka kontuzji czy upadku na nieutwardzonym terenie.
- Zdecydowana większość, czyli **75 proc. ankietowanych wskazuje, że to właśnie funkcja ekologiczna oraz ochronna dla środowiska i przyrody jest najistotniejsza. Niemal 50 proc. respondentów docenia również funkcję wypoczynkową na terenie zielonym**, który sprzyja relaksowi na łonie natury, nie wymaga również radykalnych zmian w zagospodarowaniu. **Na trzecim miejscu uplasowała się funkcja sportowo – rekreacyjna**, która jest sposobem na bardziej aktywne spędzanie czasu wolnego na świeżym powietrzu – w przypadku Lasku Alfreda 28 proc. mieszkańców.
- **Wszyscy mieszkańcy są zgodni, że najważniejszymi zaletami tego miejsca są zieleń i kontakt z naturą.** Do zalet tej przestrzeni należy **położenie Lasku Alfreda w dogodnej lokalizacji** od miejsca zamieszkania respondentów, jak i **sama rozległość terenu, która jest naturalnym buforem dla hałasu dobiegającego z Alei Korfantego.** Co więcej, podkreślano wagę tego terenu dla **ekosystemu – wskazując na bytowanie zwierząt w tym obszarze i dziką, bujną roślinność o naturalnym charakterze.** Mieszkańcy wskazujący na powyższe jednocześnie podkreślali, że teren Lasku sprzyja wypoczynkowi i wyciszeniu, pozwalając na spędzanie czasu wolnego w spokojnej atmosferze, w otoczeniu natury.
- Najczęściej, bo aż 240 razy **badani wskazywali na problem znacznego zaśmiecenia Lasku Alfreda.**
- Jako zadania postulowane do wykonania najczęściej wymieniane są: budowa ciągów komunikacyjnych, określanych jako alejki, chodniki, ścieżki (112 wskazań) oraz wykonanie oświetlenia (95 wskazań). Podstawowe elementy małej takie jak ławki i kosze na śmieci łącznie były wskazywane 136 razy.

- **Zauważalne są dwa trendy, które stoją względem siebie w sprzeczności i wymagają przez to wypracowania kompromisu na dalszych etapach konsultacji społecznych.** Po pierwsze, **bardzo widoczna jest niechęć do jakiegokolwiek ingerencji, w tym przypadku respondenci postulują pozostawienie terenu w obecnym, czyli niezagospodarowanym stanie.** Z drugiej strony, część respondentów dostrzega jednak, że **niezagospodarowanie przyczynia się do jego notorycznego zaśmiecenia, a uporządkowanie terenu przez wytyczenie i utrzymywanie szutrowych ścieżek, zamontowanie wzdłuż ścieżek kilku koszy na śmieci w newralgicznych miejscach oraz oświetlenia przejścia między osiedlami wzdłuż Bytowskiej a zabudowaniami Kolonii Alfreda, mogłoby poprawić wygląd Lasku Alfreda, zwiększyć komfort i bezpieczeństwo użytkowania tej przestrzeni, bez szkody dla jego naturalnego charakteru.**

Notatka ze spaceru terenowego w Lasku Alfreda w ramach konsultacji społecznych

Data spaceru: 26.03.2026 r., godz. 17:00

Miejsce zbiórki: Plac Alfreda 1 (przy pętli tramwajowej)

Liczba uczestników: 50 osób, w tym mieszkańcy oraz Radni Rady Miasta Katowice, przedstawiciele Urzędu Miasta Katowice i Zakładu Zieleni Miejskiej

W trakcie spaceru omówiono możliwe do wprowadzenia zmiany w zagospodarowaniu przestrzeni oraz wskazano potencjalne kierunki działań.

Kwestie dot. uporządkowania terenu

- uprzątniecie terenu po nieużytkowanych i opuszczonych ogródkach działkowych;
- posprzątnięcie terenu ze śmieci, szczególnie duże zaśmiecenie występuje w okolicy ul. Różanowicza i Bytkowskiej;
- uporządkowanie drzewostanu na całym terenie - dot. drzew spróchniałych, chorych, grożących zawaleniu.

Kwestie dot. zagospodarowania

- utwardzenie naturalnych przedseptów / bezwzględny zakaz wylewania asfaltu, kładzenia kostki brukowej czy granitowej, jedynie przepuszczalne materiały są wskazane i to na głównych traktach, nie należy tworzyć gęstej sieci drózek.
- w miejscu stromych podejść np. schody terenowe/z bali (wniosek spotkał się z protestami);
- w części objętej Wojewódzkim Konserwatorem Ochrony Zabytków jeżeli jest to możliwe to można wykonać oświetlenie i utwardzić ścieżki;
- w części leśnej nie stawiać ławek, kompromisowo dopuszczono posadowienie kilku ławek wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego w Lasku (przebiegającego równoległe do Alei Korfantego i torowiska);

- trejaż obsadzony zielenią wzdłuż torowiska – dla celów izolacji przed hałasem dochodzącym z Alei Korfantego i torowiska tramwajowego;
- kosze na śmieci tylko przy głównej drodze asfaltowej – nie w części leśnej;
- szerokość ścieżek uniemożliwiająca wjazd samochodów;
- teren zostawić jak najbardziej naturalny;
- nie doświetlać wzdłuż drogi asfaltowej (większość głosów);
- kilka punktów oświetleniowych wzdłuż drogi asfaltowej (mniejszość głosów);
- tablice informacyjne o przyrodzie, historii na terenie Lasku;
- budki dla jeży, owadów;
- jedno zejście do lasu dostosowane dla osób niepełnosprawnych;
- zabezpieczyć drogę wchodząca w las z drogi asfaltowej (aktualnie jest to wysypane zrębkami drewnianymi) jakimś słupkiem uniemożliwiającym wjazd samochodów – mieszkańcy podnieśli kwestię, że w ostatnim czasie do Lasku zaczęły wjeżdżać samochody;
- nie robić ścieżki wzdłuż drogi asfaltowej (większość głosów);
- wykonać ścieżkę wzdłuż drogi asfaltowej (mniejszość głosów).

Kwestie pozostałe

- pytanie o granice Lasku Alfreda, działka nr 76/98, km 1. obręb 0002 vis a vis bloku przy ul. Bytkowskiej 103 ma charakter leśny, ale obszar rewitalizacji Lasku jej nie obejmuje – czy to oznacza, że jej przeznaczeniem jest zabudowa mieszkaniowa?
- łącznik od bloków przy ul Bytkowskiej na linii do bloków Bytkowska 103 -123 przez Lasek z dojściem do al. Korfantego na przystanki, z pominięciem ul. Telewizyjnej, która znacząco wydłuża drogę – z uwagi, że teren łącznika od bloków przy ul Bytkowskiej na linii do bloków Bytkowska 103 -123 to teren o użytku LS – można tam poprowadzić ścieżkę tylko po już istniejącym przedepcie, pod warunkiem, że będzie to ścieżka z nawierzchni przepuszczalnej naturalnej;
- progi zwalniające na drodze asfaltowej w stronę ul. Daszyńskiego, jednocześnie inni mieszkańcy sprzeciwili się pomysłowi, wskazując na hałas jaki generują progi.

Sporządził:

Wydział Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Katowice
 tel. 32 259 31 44
 e-mail: konsultacje@katowice.eu
 katowice.eu/konsultacje

Notatka z otwartego spotkania z mieszkańcami w ramach konsultacji społecznych dot. utworzenia nowego parku w Lasku Alfreda w Dzielnicy nr 11 Wełnowiec - Józefowiec

Data:

14 kwietnia 2026 r., godz. 17.30

Miejsce spotkania:

Szkoła Podstawowa nr 17, ul. Dekerta 1

Organizator spotkania:

Urząd Miasta Katowice

Uczestnicy spotkania:

- Mieszkańcy Dzielnicy nr 11 Wełnowiec - Józefowiec
- Przedstawiciele Zakładu Zieleni Miejskiej w Katowicach, w tym Zastępca Dyrektora p. Magdalena Biela
- Radni Rady Miasta Katowice p. Łukasz Hankus oraz p. Adam Szymczyk
- Pracownicy Wydziału Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Katowice

Przebieg spotkania:

- Rozpoczęcie i przedstawienie agendy spotkania – p. Anna Pomykała kierowniczka referatu Konsultacji Społecznych w Wydziale Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Katowice.
- Przedstawienie wyników wszystkich dotychczasowych etapów konsultacji (badanie ankietowe, spacer badawczy) oraz kolejnych kroków proceduralnych.
- Dyskusja - zgłaszanie uwag i wytycznych do społecznej koncepcji zagospodarowania konsultowanego terenu.
- Zakończenie spotkania.

W pierwszej części spotkania przedstawiono wyniki wszystkich dotychczasowych etapów konsultacji tj. badania ankietowego oraz spaceru badawczego.

Po prezentacji nastąpiła dyskusja, w trakcie której mieszkańcy mogli zgłaszać swoje propozycje i uwagi do sposobów zagospodarowania konsultowanego terenu.

ZGŁASZANE UWAGI MIESZKAŃCÓW:

Ogólne zagospodarowanie:

Mieszkańcy zgodzili się z uwagami, które wybrzmiały w trakcie dwóch pierwszych etapów

konsultacji, tj. podczas badania ankietowego oraz spaceru badawczego. Ponownie zaakcentowany został brak potrzeby wykonywania kosztownych inwestycji, które naruszyłyby status quo tego terenu. Tym samym, potwierdzono konieczność zachowania naturalnego charakteru Lasku Alfreda.

Ze zmian, które miałyby zostać wprowadzone w ramach minimalnego zagospodarowania konsultowanej przestrzeni skupiono się na czterech podstawowych elementach: kosze na śmieci, ławki, ścieżki spacerowe oraz oświetlenie.

Kosze na śmieci:

Pojawił się postulat postawienia koszy na śmieci przy wejściu do Lasku i w newralgicznych punktach, przy ul. Alfreda, w okolicy Kolonii Alfreda, przy ul. Daszyńskiego, czyli w miejscach, które łączą Lasek z ulicami.

Pojawiła się również sugestia, by uliczne kosze na śmieci zostały postawione już teraz, ponieważ działanie nie wymaga przygotowania projektu.

Pojawiły się jednostkowe obawy, że brak koszy na psie odchody może mieszkańców wyprowadzających psy w dalszym ciągu skłaniać do niesprzątania odchodów, jak to dotychczasowo się dzieje.

Zakład Zieleni Miejskiej poinformował, że psie odchody można wyrzucać do zwyczajnych koszy na odpady komunalne, nie ma potrzeby montażu specjalnych koszy na psie odchody.

Większość uczestników zgodziła się, że nie ma uzasadnienia ani potrzeby montażu koszy w samym Lasku. Takie stanowisko uzasadniano obawami, że może nastąpić problem z opróżnianiem zalegających w koszach śmieci, jak i obok oraz trudnościami logistycznymi z dotarciem służb porządkowych do koszy. Mieszkańcy są przeciwni wykorzystaniu samochodów do wjazdu w głąb terenu leśnego.

Ławki:

Mieszkańcy w większości wyrazili sprzeciw wobec montażu ławek na terenie Lasku Alfreda. Przytoczyli sprawę zrewitalizowanego ogrodu przy szpitalu na ul. Józefowskiej, który ostatecznie został zamknięty od strony ulicy z powodu przypadków spożywania alkoholu na licznych ławkach, które tam zamontowano.

Brak zgody mieszkańców na zmianę lokalnego charakteru Lasku, który kojarzy się obecnie z ciszą. Mieszkańcy są przekonani, że montaż ławek skłoni ludzi do przesiadywania w Lasku w celach rozrywkowych.

Kontrargumentem dla sprzeciwu wobec posadowienia ławek jest uwzględnienie potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, które z reguły muszą w czasie spacerów przez chwilę odpocząć. Lasek Alfreda bez punktowych miejsc na odpoczynek nie jest miejscem przyjaznym dla osób starszych. Alejka biegnąca w Lasku Alfreda równolegle do torowiska jest bardzo długa – postawienie kilku ławek na trasie jest ukłonem w stronę starszych osób.

Pojawiła się propozycja montażu ławek bez oparcia, jednoosobowych lub w formie podpórek.

Pojawiła się również sugestia wykorzystywania powalonych drzew, pni do siedzenia – bez konieczności zakupu i montażu mebli parkowych.

Mieszkańcy zgłosili też propozycję ustawienia ławki w okolicy Kolonii Alfreda, tam gdzie istnieje oświetlenie tego terenu.

Oświetlenie:

Pojawił się postulat doświetlenia ciągów komunikacyjnych, które prowadzą z Al. Korfanteo w stronę ul. Daszyńskiego w celu zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu poruszania się. Zaproponowano rozważenie wykorzystania oświetlenia obiektu „Kolejarza” (MOSiR Katowice). Oświetlenie było dawniej włączone. Zgłoszono również propozycję utworzenia w tym miejscu oświetlenie niskiego, punktowego.

Kontrargumentem dla powyższego postulatu jest konieczność dostosowania natężenia światła do najbliższych nieruchomości przy ul. Daszyńskiego. Jeżeli światło zostało wyłączone na przestrzeni ostatnich lat, to stało się tak na wniosek mieszkańców. Światła oświetlające murawę boiska nie należy traktować na równi z latarniami ulicznymi. Jeżeli miałyby zostać wprowadzone oświetlenie to powinno być kameralne, dostosowane do potrzeb mieszkańców sąsiadujących budynków, nieprzeszkadzające mieszkańcom okolicznych nieruchomości.

Ścieżki (alejki):

Wyrażono zgodę co do braku potrzeby asfaltowania alejek w Lasku Alfreda. Do poruszania się po Lasku alejki o leśnym charakterze są w pełni wystarczające.

Jako zdanie przeciwne pojawiła się uwaga o potrzebie dostosowania alejki do biegania i nordic walking, czyli wyrównania nawierzchni i zabezpieczenia jej na wypadek deszczu. Obiekt „Kolejarz” nie ma bieżni wokół stadionu, a w obrębie dzielnicy nie ma tras biegowych. Lasek Alfreda mógłby służyć rekreacji sportowej – bez ponoszenia wysokich kosztów.

W odpowiedzi pojawiły się głosy, że spacerowanie lub bieganie nie wymaga żadnych działań – tak jak w przypadku aktywności sportowej na terenach leśnych. To człowiek jako użytkownik dostosowuje się do warunków terenowych i korzysta z nich w poszanowaniu do środowiska przyrodniczego.

Pojawiła się prośba o zabezpieczenie wejścia do Lasku Alfreda od ul. Daszyńskiego głazami (a nie słupkami), które uniemożliwiłyby wjazd samochodów w głąb terenu zielonego.

Pojawiła się również propozycja wykonania chodnika wzdłuż Lasku Alfreda od ul. Daszyńskiego, który powinien być odgradzony od drogi, na całej długości, głazami/kamieniami, co uniemożliwiłoby wjeżdżanie na niego samochodów.

Mieszkańcy ul. Bytkowskiej ponowili prośbę o wykonanie łącznika z Al. Korfanteo przez Kolonię Alfreda. Coraz więcej osób, w tym dzieci i młodzieży dojeżdża tramwajami do centrum miasta. Należy pomyśleć o szybkim i bezpiecznym dotarciu do pętli tramwajowej.

Zieleń:

Mieszkaniec poruszył kwestię drzew, które rosną na terenie Lasku Alfreda. Z uwagi na podmokły teren zarówno topole, jak i brzozy są w złym stanie fitosanitarnym. Jakakolwiek rewitalizacja tego terenu powinna objąć inwentaryzację zieleni, po której można byłoby przygotować projekt zagospodarowania. Taki teren wymaga nasadzania innych gatunków drzew, jak np. osiki. Mieszkańcy powinni mieć możliwość oceny projektu, który zakładałby pewne rozwiązania, które można byłoby skonsultować.

Zakład Zieleni Miejskiej potwierdził konieczność wykonania inwentaryzacji, która jest obowiązkowym działaniem przy planowaniu zagospodarowania. Ponadto podkreślił, że przygotowany projekt, który powstałby po inwentaryzacji dendrologicznej, zostanie przedstawiony mieszkańcom w celu pozyskania społecznej akceptacji.

Monitoring:

Ze strony radnego miasta pojawiła się propozycja objęcia Lasku Alfreda monitoringiem, skoro mieszkańcy wyrażają obawy co do zachowania porządku po postawieniu ławek.

W odpowiedzi mieszkaniec sformułował wątpliwość względem ponoszenia wysokich kosztów na monitoring terenu, który z uwagi na zalesienie nie spełniałby swojej funkcji. Monitoring miejski powinien być instalowany na terenach zurbanizowanych, najbardziej newralgicznych, które koncentrują dużą liczbę osób przebywających w tym samym czasie i mogą spowodować szereg zdarzeń wymagających kontroli (ulice, place, tereny przy przystankach).

Kwestie ogólne:

Pomimo różnic w poglądach co do posadowienia elementów małej architektury, zarówno w odniesieniu do liczby koszy na śmieci, jak i ławek w ogóle, uczestnicy spotkania byli jednogłośni co do braku potrzeby wykonywania inwestycji, jak np. toalety, która jest ogólnodostępna w pobliskim obiekcie „Kolejarz”, adaptowania terenu na funkcje niezwiązane z obecną funkcją ekologiczną. Poza tym teren Lasku Alfreda to miejsce bytowania dzików, które wchodzi na teren osiedla przy ul. Bytkowskiej, dlatego jest ono ogrodzone. Jakiegokolwiek inwestycje w Lasku mogą być niszczone przez dziki, więc nie ma podstaw do ich realizacji. Obecność zwierząt w Lasku jest naturalna i powinna być uszanowana.

W okolicy Kolonii Alfreda znajdują się nieużytkowane ogródki działkowe. Teren jest zniszczony, zaniedbany, zaśmiecony. Prośba o interwencję, bo przebywają tam również osoby bezdomne.

Pozostałe uwagi:

Poruszono kwestię Planu Ogólnego, który obejmuje dwa sąsiadujące z Laskiem Alfreda obszary przeznaczone na potencjalna zabudowę mieszkaniową.

Ponadto pojawiły się sugestie, aby konsultacje Lasku Alfreda były powiązane z rozmowami o objętej opieką Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Kolonii Alfreda, gdyż jest ona kluczowa przy

konsultowaniu terenu zielonego, który ją otacza z każdej strony. W zależności od planów miasta względem tych budynków i zmiany ich przeznaczenia np. na cele publiczne, mogą również zmienić się potrzeby społeczności lokalnej względem zagospodarowania Lasku.

Podjęto również temat modernizacji linii tramwajowej na odcinku Al. Korfantego wzdłuż Lasku Alfreda, obejmującej budowę drugiego torowiska.

Powyższe wątki nie stanowią przedmiotu objętego konsultacjami, czyli Lasku Alfreda w wyznaczonych granicach.

Miasto Katowice aktualnie nie ma sprecyzowanych planów dot. Kolonii Alfreda. Obszary ujęte w projekcie Planu Ogólnego będą konsultowane odrębnym trybem w najbliższym czasie - tj. w maju/czerwcu br. Natomiast inwestycja tramwajowa była planowana od lat - powstał projekt, jak również pozyskano dofinansowanie na jego realizację, a inwestorem są Tramwaje Śląskie S.A.

ZAKOŃCZENIE SPOTKANIA

Po wyczerpaniu tematów w dyskusji spotkanie zakończono. Poinformowano zgromadzonych, że raport z konsultacji, który będzie stanowił wytyczne do przyszłej koncepcji zagospodarowania tego terenu, zostanie przygotowany do 30 kwietnia 2026 r.

Sporządził:

Wydział Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Katowice

tel. 32 259 31 44

e-mail: konsultacje@katowice.eu

katowice.eu/konsultacje



Katowice, dnia 29 kwietnia 2026 r.

PREZYDENT MIASTA KATOWICE

Stanowisko Prezydenta Miasta Katowice wobec opinii mieszkańców zebranych w trakcie konsultacji społecznych dotyczących utworzenie nowego parku w Lasku Alfreda w Dzielnicy nr 11 Wełnowiec - Józefowiec

Szanowni Państwo,

dziękuję wszystkim zaangażowanym mieszkańcom za włączenie się w dyskusję w sprawie utworzenia nowego parku w Lasku Alfreda. Frekwencja w konsultacjach było bardzo wysoka, gdyż łącznie ponad 500 uczestników wypowiedziało się na temat tego terenu zielonego. Tak duże zainteresowanie oznacza, że Lasek Alfreda jest miejscem bardzo ważnym dla mieszkańców dzielnicy.

Konsultacje społeczne, w szczególności gdy cieszą się tak dużym zainteresowaniem, są najlepszym dowodem, że w procesie podejmowania decyzji, które dotyczą ogólnodostępnych terenów zielonych, głos mieszkańców jako potencjalnych użytkowników jest kluczowy. Po bardzo udanej, kompleksowej rewitalizacji Parku Wełnowieckiego, który zlokalizowany jest w innej części tej samej dzielnicy, a którego modernizacja była poprzedzona konsultacjami społecznymi, wyszedłem z propozycją gotowości zagospodarowania Lasku Alfreda.

Wśród licznych opinii zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych przeważały głosy sprzeciwiające się utworzeniu parku. Oczekiwania wobec Lasku Alfreda koncentrują się wokół utrzymania leśnego, dzikiego charakteru tej przestrzeni. Na każdym etapie konsultacji wyrażano sprzeciw względem zagospodarowania w rozumieniu kosztownych i istotnie ingerujących w istniejącą zieleń udogodnień dla mieszkańców, obejmujących np. wydzielenie stref wypoczynkowych, rekreacyjnych, sportowych czy budowę urządzeń zabawowych dla dzieci etc.

Kierując się wynikami konsultacji, Zakład Zieleni Miejskiej przystąpi do przygotowania koncepcji minimalnego zagospodarowania, uwzględniając te potrzeby mieszkańców, które nie ingerowałyby w leśny charakter Lasku Alfreda i nie zaburzały przyrodniczych funkcji tego miejsca.

Z poważaniem

W.Z. PREZYDENTA MIASTA KATOWICE

Bogumił Sobuła
Pierwszy Wiceprezydent
Miasta Katowice

